

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Dosar nr.8934/2/2011

SENTINȚA CIVILĂ NR. 301
Ședința publică din data de 23 ianuarie 2013
Curtea constituită din:
PREȘEDINTE: DECEBAL CONSTANTIN VLAD
GREFIER: ELENA CHIRĂNUȘ

Pe rol, soluționarea cererii în contencios administrativ și fiscal formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul OLARU FLORIN, având ca obiect – constatarea calității de lucrător / colaborator al securității (OUG nr.24/2008).

Cauza a rămas în pronunțare în ședința publică de la 09.01.2013, desfășurarea ședinței fiind consemnată în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre. Având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunțarea la datele de 16.01.2013 și 23.01.2013, când a pronunțat următoarea sentință:

CURTEA,

Deliberând, constată:

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei secții la data de 14.10.2011, reclamantul Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității a chemat în judecată pârâtul Olaru Florin, solicitând instanței ca prin hotărârea ce o va pronunța să constate că pârâtul a avut calitatea de colaborator al Securității.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat următoarele:

Pârâtul este primar al comunei Răuseni, județul Botoșani. Conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității verifică din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător sau colaborator al Securității, persoanele care candidează, ocupă sau dețin demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h)1.

Așa cum rezultă și din cuprinsul Notei de Constatăre nr. DI/1/104/11.01.2011, domnul OLARU Florin a fost recrutat la data de 12.10.1987, în scopul încadrării informative a unor persoane foste condamnate, precum și pentru „a obține și furniza informații despre unele aspecte negative din cadrul C.A.P. Răuseni unde își are locul de muncă, cât și din rândul tineretului cu care vine în contact atât cu ocazia îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, cât și în calitate de consăteni”. La aceeași dată a semnat un Angajament, preluând numele conspirativ „AGHIORGHIESEI”.

SE solicită analizarea relevanței cererii, în lumina prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G, nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, a materialelor furnizate de domnia sa. După cum putem observa, norma citată descrie, sub aceeași denumire generică, 3 posibilități de relație benevolă cu structurile de represiune ale aparatului comunist, impunând îndeplinirea unor condiții specifice fiecărei categorii.

Astfel, pentru colaborarea prin furnizare de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

1. Informațiile furnizate Securității, indiferent sub ce formă, să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Se reține astfel, informațiile furnizate de către pârât organelor de Securitate, sub numele conspirativ „AGHIORGHIESEI”, prin Nota Informativă din data de 21.09.1988, identificată în dosarul fond informativ nr. I 259053 (cotă C.N.S.A.S.), după cum urmează: „Asupra sarcinilor trasate de la întâlnirea anterioară, sursa vă informează despre faptul că în ziua de 18.09.1988 m-am deplasat în satul Doina pentru a mă întâlni cu numitul T. M., cu care aveam o problemă de

rezolvat. Din discuțiile purtate cu acesta, am înțeles faptul că este foarte nemulțumit pentru faptul că și cea de-a doua cerere de plecare fratele său din America i-a fost respinsă, dar el nu se lasă până nu va pleca în America, indiferent prin ce mijloace"

Or, furnizarea unor astfel de informații - cum sunt cele descrise anterior - este suficientă pentru reținerea calității de colaborator al Securității, astfel cum este aceasta definită de prevederile art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008.

Este îndeplinită atât prima condiție de fond, cu privire la denunțarea unor atitudini potrivnice regimului comunist, cât și cea de a doua condiție, referitoare la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale. Mai întâi, este demonstrată prima condiție pusă de legiuitor (art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008) pentru reținerea calității de colaborator al Securității: furnizarea de informații despre atitudini sau acțiuni potrivnice regimului comunist.

Intenția unei persoane de a-și stabili definitiv domiciliul într-un alt stat era o atitudine extrem de gravă din perspectiva regimului, iar cei care luau o astfel de hotărâre erau priviți ca niște trădători de patrie. Persoanele care, prin diferite metode, reușeau să-și îndeplinească visul de a rămâne în străinătate erau denumite batjocoritor „fugiți”, iar bunurile rămase în țară erau confiscate.

Cei ale căror intenții de plecare definitivă din țară erau descoperite și zădărnicate - cu ajutorul informatorilor (cum este cazul în speță) sau prin alte mijloace - erau denumiți „suspecți de evaziune” și persecutați de organele represive ale regimului. Aceste din urmă persoane nu mai puteau spera că li se va elibera vreodată pașaport, nici măcar pentru o călătorie într-o țară socialistă. În plus, evoluția profesională a celor care încercaseră să forțeze frontiera avea de suferit, îngrădindu-li-se accesul la anumite funcții și profesii.

Intenția de a părăsi definitiv țara era considerată un afront direct la adresa regimului, care pretindea că asigură cetățenilor români cele mai bune condiții de viață. Pentru acest motiv, regimul nu a recunoscut niciodată, oficial existența fenomenului emigrării.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

2. În speță este îndeplinită și a doua condiție, care se referă la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale - și nu neapărat la încălcarea propriu-zisă a acestor drepturi - în sensul că pârâtul putea și trebuia să conștientizeze posibilele urmări ale informației furnizate.

Jurisprudența a subliniat în mod constant faptul că, prin vizarea încălcării unor drepturi, legiuitorul nu înțelege neapărat încălcarea efectivă a acestora ci, pe de o parte, îndeplinirea condiției ca informația furnizată să fie aptă să ducă cel puțin la imixțiuni ale autorităților în viața personală a celui denunțat și, pe de altă parte, ca autorul delatțiilor să conștientizeze pericolul la care îl supunea pe cel despre care informa autoritățile.

Condiția cu privire la vizarea încălcării unor drepturi este fără doar și poate îndeplinită, întrucât este exclus ca pârâtul să nu fi realizat faptul că, odată ce furniza o astfel de informație, asupra celui la care se referea denunțul urma, de obicei, să se desfășoare o acțiune de investigare din partea Securității, ori o înăsprire a formelor de supraveghere, dacă persoana în cauză era deja urmărită. Aceasta presupunea cel puțin încălcarea dreptului la viață privată, prin căutarea și obținerea de noi informații despre cel urmărit, fără acordul acestuia.

În plus față de aceasta, pârâtul ar fi trebuit să conștientizeze că informația pe care o oferise era aptă să ducă la îngrădirea dreptului la liberă circulație și la încălcarea dreptului de a părăsi orice țară inclusiv propria țară. Era cât se poate de evident pentru pârât că cel despre care dădea informația nu va mai putea obține niciodată pașaportul.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul OLARU Florin au vizat îngrădirea dreptului la viață privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice, precum și a dreptului la liberă circulație, prevăzut de art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

În drept, art. 3 lit. g, art. 2 lit. b, art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art.30, art. 31 alin. 1 și art. 35 din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile articolului 112 al Codului de Procedură Civilă.

Prin întâmpinarea depusă, pârâtul a invocat excepția tardivității cererii, iar pe fond a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, arătând, în esență, următoarele:

1. cu privire la excepția tardivității formulării acțiunii în constatare de către reclamantă
Prezenta cerere formulată de către C.N.S.A.S. a fost înregistrată la instanța de judecată în luna octombrie 2011 .

Nota de Constatare nr.DI/I/104/11 Ianuarie 2011 în baza căreia a fost inițiată cererea introductivă de chemare în judecată a fost formulată în temeiul art.3 lit.g și art.5 al. 1 din O.U.G nr.24/2008 .

De remarcat că Legea nr.293/2008 a intrat în vigoare la 3 decembrie 2008.

Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S. a fost publicat în Monitorul Oficial nr.18 la 9 ianuarie 2009, fiind vorba despre un act juridic opozabil astfel erga omnes.

În condițiile de față sunt aplicabile disp.art.35 al. 5 și art.38 al. 1 conform cărora acțiunea în constatare se introduce de către C.N.S.A.S. în termen de 7 zile de la data adoptării Notei de Constatare.

Față de data introducerii cererii de chemare în judecată la instanța de contencios administrativ - octombrie 2011 - aceasta este tardiv formulată și se impune admiterea excepției prescripției dreptului material la acțiune , sancțiunea fiind aceea a respingerii cererii de chemare în judecată ca tardiv formulată.

2. cu privire la netemeinicia cererii de chemare în judecată

Nu sunt întrunite condițiile stabilite prin art.2 lit.b din O.U.G nr.24/2008 pentru a se putea ajunge la concluzia că pârâtul ar fi fost " colaborator al Securității " .

Textul de lege impune îndeplinirea în mod cumulativ a două (sau chiar trei) condiții pentru a putea fi considerat „colaborator al Securității”:

Prima, aceea de a fi fost furnizate informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității .

A doua condiție este aceea ca aceste informații să fi denunțat activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist .

A treia condiție este aceea ca toate aceste informații furnizate să fi vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Așadar, stabilirea calității de colaborator al Securității nu se face , de plano, ca urmare a constatării faptului semnării unui angajament sau a furnizării unor informații, ci prin verificarea concomitentă a întrunirii condiției legale relative la îngrădirea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului.

Ar trebui ca textul art.2 lit. b să fie interpretat în mod sistematic, în raport de întreaga economie a prevederilor ordonanței, precum și istorico-teologic, adică în raport de împrejurările social-juridice care au stat la baza elaborării și adoptării legii, inclusiv de dispozițiile din legea anterioară în domeniu, lucrările preliminare adoptării legii (proiectul inițial, discuții doctrinare și parlamentare).

Din conținutul Notei informative din 21 septembrie 1988 nu rezultă că informațiile furnizate îngrădeau drepturile și libertățile fundamentale ale omului pentru a putea fi considerat aplicabil textul art.2 lit. b din Ordonanță, neputându-se afirma și susține despre o îngrădire a dreptului la viață privată, la liberă circulație .

Esența definiției poliției politice comuniste rezida în caracterul represiv ai acesteia, manifestat prin activități ale securității statului sau ale altor structuri și instituții) vizând suprimarea sau îngrădirea unor drepturi și libertăți fundamentale ale omului, în scopul instaurării și menținerii puterii totalitare comuniste.

Astfel, se reține că pârâtul ar fi informat organele de securitate asupra faptului că numitul T.M. „este foarte nemulțumit pentru faptul că și cea de-a doua cerere de plecare ia fratele său în America i-a fost respinsă, dar el nu se va lăsa până nu va pleca în America, indiferent prin ce mijloace” .

Din cuprinsul Notei de Constatare - pag.3 - se observă faptul că numitul [REDACTAT] (T.I. era luat în lucru prin dosar de urmărire informativă încă din anul 1987, deci înainte de data de 21 septembrie 1988, dată la care pârâtul ar fi furnizat anumite informații generale, fără nici un conținut incriminator către Securitate .

Mai mult, la pag.4 a acestei Note de Constatare se arată și faptul că trei luni mai târziu față de data de 21 septembrie 1988 (respectiv , la 5 ianuarie 1989) [REDACTAT] i-ar fi spus că : „ fratele său nu i-a mai scris demult și că el a renunțat la gândurile de emigrare „ .

Toate aceste informații au un caracter general, chiar de prea mare generalitate, nefiind apte să conducă la ideea că prin furnizarea lor ar fi fost vizate îngădirea unor drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Prin încheierea de ședință din 30.05.2012, Curtea a respins excepția tardivității cererii de chemare în judecată.

La dosar au fost depuse înscrisuri.

Analizând actele dosarului, Curtea reține că situația de fapt prezentată în cuprinsul cererii de chemare în judecată și al notei de constatare corespunde realității, fiind confirmată de înscrisurile depuse la dosarul cauzei.

Astfel, Curtea constată că pârâtul a fost recrutat la data de 12.10.1987, în scopul încadrării informative a unor persoane foste condamnate, precum și „ pentru a obține și furniza informații despre unele aspecte negative din cadrul C.A.P. Răuseni unde își are locul de muncă, cât și din rândul tineretului cu care vine în contact atât cu ocazia îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, cât și în calitate de consăteni. La data recrutării a semnat și un angajament de colaborare cu organele Securității, atribuindu-se numele conspirativ Aghiorghiesei (filele 32-33).

Ulterior, în anul 1988, pârâtul a furnizat organelor Securității o notă informativă cu privire la intenția numitului [REDACTAT] de a părăsi România indiferent prin ce mijloace și de a rămâne în SUA, unde locuia fratele său (fila 49).

În raport de cele mai sus arătate, Curtea reține că informațiile furnizate de pârât au denunțat atitudini potrivnice regimului totalitar comunist (intenția clară de a părăsi țara era un afront direct la adresa regimului comunist) și au vizat îngădirea dreptului la liberă circulație (art. 12 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice).

În raport de definiția legală a noțiunii de colaborator al Securității, Curtea constată că este lipsit de relevanță a se stabili dacă persoanelor ce au făcut obiectul notelor informative date de către pârât le-au fost efectiv încălcate drepturi și libertăți fundamentale, în condițiile în care art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 prevede numai condiția ca informațiile furnizate să vizeze îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale. Or, informațiile furnizate de către pârât cu privire la intenția unei persoane de a părăsi țara creau premisele anchetării acestora de către organele Securității sau, în cel mai bun caz, chemarea lor în vederea atenționării, practicile menționate, ce atentau la drepturile și libertățile mai sus arătate, fiind de notorietate în perioada comunistă.

Față de considerentele mai sus expuse și văzând dispozițiile art. 11 din OUG nr. 24/2008, Curtea va admite acțiunea așa cum a fost formulată și va constata că pârâtul a avut calitatea de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII**, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr.55-57, sector 3, București, în contradictoriu cu pârâtul **OLARU FLORIN**, născut la data de 08.04.1966, în Răuseni, jud. Botoșani, fiul lui Florea și Verona, domiciliat în comuna Rauseni, jud. Botoșani.

Constată că pârâtul a avut calitatea de colaborator al Securității.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi 23.01.2013.

**PREȘEDINTE
DECEBAL CONSTANTIN VLAD**

**GREFIER
ELENA CHIRĂNUȘ**

**CONFORM CU
ORIGINALUL**